

beseda 'Iliria', to mi kajpada še na um ni prišlo. Ko je Vodnik vstopil v samostan, skoraj gotovo se ni imel 20 let. Podpisal se je v omenjeni knjigi brez dvojbe pred letom 1780. Na 'Ilirio' pač takrat še ni mislil. Appendix *ia* pri manupropriji sem imel jaz vedno za zadnji dve črki besede manuproprija, in tako menim se zdaj."

Nadalje nam je poslal prof. Kržišnik o Vodnikovem podpisu naslednje pojasnilo:



OD ZEMLJE RAZSVETLJENA POKRAJINA NA MESECU

„Vedel sem že iz izkušnje, da so se okrog l. 1800. podpisovali zlasti duhovniki kot voditelji župnijskih matic s podpisom in okrašenim okrajšanim pristavkom ‚manu propria‘ (t. j. lastnoročno). Zadnja črtica o idealnem podpisu Vodnikovem je pa gnala mene, g. kaplana Dagarina in g. jur. Ilca, da smo sli 27. decembra 1910 gledat, kako se je podpisoval Vodnik kot ribniški kaplan. Občudovali smo na treh straneh njegovo lepo pisavo in ravnotako tudi privesek ‚manu propria‘ v olepšani in okrajšani obliki. Tudi drugi gospodje (razen enega) so na tistih treh straneh pristavili podpisu svojemu nekaj kračk s črkami *ia* na koncu.“

Tudi v krstni knjigi v Loškem potoku, kamor je Vodnik hodil kot ribniški kaplan pomagat, je zasledil župnik g. M. Poč enako Vodnikovo manuproprijo. Iz vsega tega je razvidno, da je ‚Iliria‘ v Vodnikov podpis vmišljena; dobro je, da se je stvar pojasnila, zlasti ker se je nekaj časa tudi na kranjskih srednjih šolah Vodnikov podpis po ilirsko razlagal.

Uredništvo.



Slovenska revija.

Čas. (V. 1. in 2.) Dr. Mantuani razpravlja „O sociologiji umetnosti“. Sklepa, da umetnost peša vsled neurejenih in slabo urejenih socialnih odnošajev. Krivda tiči v prvi vrsti pri umetnikih, ki zahtevajo pretirane cene, in pri občinstvu. Treba je razmerje med občinstvom in umetniki postaviti na trdno podlago krščanske morale. — Dr. Adlešič popisuje obširno v „Socialnih tvorbah pri Jugoslovanih“ za-

drugo, ki mu zavzema srednjo pot med individualizmom in socializmom. — Dr. Pavlica razmotriva „Marxov nauk o delu in veljavi“. Sklepa, da je veljava stvari izključno sad človeškega dela, ne nje rabne vrednosti. — V „Opombah k Marxovi teoriji o delu in veljavi“ mu dr. Aleš Ušeničnik z ostro logiko odgovarja, da se veljavnost stvari ne ceni le po delu, ki je gotovo najiminitnejši činitelj vrednosti, ampak tudi po njih porabnosti.

Naši zapiski (VIII. 1.) prinašajo prvo polovico članka dr. Tuma „Sociologija“, ki bi imel biti kritika Ušeničnikove „Sociologije“, pa se je razvil v medel in nemetodično sestavljen članek sploh. Dr. Tuma nima tiste jasnosti nazorov, ki bi ga usposobila, da oceni neizprosno dosledno pisano Ušeničnikovo knjigo.

Ljubljanski Zvon. (XXXI. 1.) Dr. Štrekelj prepričevalno dokazuje v članku „O nekaterih pobijanih pravih slovenske pisave“ proti knjigi dr. Tominška „Antibarbarus“, da je izraz „se gre za kaj“ v pomenu „es handelt sich um“ napačen; pravilno da se sme rabiti le „gre za kaj“.

Slovan (IX. 2.) se odlikuje po svojem neuglajenem tonu, ki je bolj neokusen kot ciničen in ki ga nima s daj noben slovenskih leposlovnih listov. M. Pugelj, tajnik Matice, je napisal noveleto „Siromaki“, plod nefinega čuvstvovanja. („Čuda se bodo godila tedaj, čudežni časi bodo nastopili, nebesa bodo zinila na široko in svetnike bomo gledali kakor muhe skozi žabji golt.“) Nič manj dekadentna domišljija ni narekovala C. Golarju povesti o „Kmetu-kralju“. Kot „odgovorni“ urednik je podpisan na listu dr. Fran Ilesič, predsednik Matice Slovenske.

X. Y. Z.



„MARTOVI KANALI“

Naše slike.

Ker nam je v tej številki primanjkovalo prostora, smo odložili daljši informativen članek o egipčanski umetnosti za prihodnjico. — Makovski, čigar sliko prinašamo na čelu lista, nam predstavlja prizor iz bednega življenja ruskega ljudstva. — Ivanovičev „Vojni ples“ je njegova najslavnejša in najbolj razširjena slika. — Dne 9. januarja se je ponesrečil v Belgradu slovenski zrakoplovec Rusjan. Prinašamo njegovo fotografijo. Drzno se je dvignil v zrak, elegantno krožil kljub močnemu vetru precej časa nad glavami mnogoštevilnih občudovalcev — kar se mu zlomi eno krilo aeroplana. Padel je bliskovito na tla in obležal mrtev. Belgrad mu je priredil sijajen pogreb. — Nedavno je umrla laški učenjak Giovanni Schiaparelli, ki je prvi opozoril l. 1877. na mrežo črt na planetu Martu. Mislili so nekaj časa, da je to sistem umetnih kanalov, toda dokaza za to hipotezo do danes še ni.

